

הוכן ע"י כולכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) ilco@dafyom.daf@

חולין דף סא.

מה הן העופות שיש להם סימני טהרה כדלהלן, ומה דינם?

שאר עופות ¹	המנויים בתורה	
טהורים	תורין ובני יונה - טהורים	ד' סימני טהרה ²
טהורים	כ' עופות המנויים בתורה - טמאים ³	ג' סימני טהרה
טהורים	עורב - טמא	ב' סימני טהרה
טהורים	פרס ועזניה - טמאים ⁴	סימן אחד של טהרה
טמאים ⁵	נשר - טמא	סימני טומאה

¹ אכן למעשה כל עוף נאכל דוקא במסורת, כיון שאין אנו בקיאים לא בהם ולא בסימניהם.

² והם: אצבע יתירה (לרוב הפוסקים הכוונה לאצבע שיש לו מאחורי ידו). זפק (שיש באמצע הושט שלו כמין כיס, ושם מתחיל המאכל להתעכל). קורקבנו נקלף (פי', הקורקבן יש בו ב' חלקים, כיס שבו מתאסף המאכל, וסביבו יש בשר - הקורקבן השרירי, ואם נקלף הכיס במשיכה ביד מהקורקבן - כשר). אינו דורס (פירש"י שאוחז בצפורניו ומרים את המאכל לפיו, ולר"ת (תוס' ד"ה הדורס) הכוונה שאוכל מן המאכל לפני שימות).

³ ר"ת (בתוד"ה כל) הוכיח שכל י"ט עופות המנויים בתורה והעורב, הם אינם דורסים, כיון שלשיטתו יש כלל - שאם יש ג' סימני טהרה שהם: אצבע יתירה, זפק וקורקבנו נקלף, על כרחך שהוא לא דורס, ויש להם לכל הד' סימני טהרה. וא"כ כאן שאמר שיש רק ג' סימנים, על כרחך שאחד מסימני הטהרה הוא שאינו דורס.

⁴ בשניהם יש רק סימן אחד לטהרה, אכן מבואר בגמ' שסימן הטהרה שיש בזה אינו בזה. ועוד מבואר שאחד מסימני הטהרה הוא נמצא בכל שאר העופות הטמאים המנויים, והשני הוא סימן טהרה שאינו נמצא בשאר העופות

⁵ רש"י (בד"ה נשר) פי', דכיון שאמרינן לקמן דאין עוף טמא אלא כ"ד האמורים בתורה, ואמרינן דבכולם יש בהם איזה סימן טהרה חוץ מן הנשר, א"כ כל אלו שאין להם שום סימן טהרה שמרבים להם - הם מין נשר. ובתוס' (ד"ה מה) ס"ל שהם יכולים להיות גם משאר מינים, ומה שאמר לפיכך מנה הכתוב בטמאים, משום שעל ידם ועל ידי סימניהם אפשר להכיר את כולם.